

élet diktálta, szakmai sorsunk Ilyetén alakulása hozta létre. Még időben és jókor, mert a könyvtárügy, a könyvtári hálózatok, az egyes könyvtárak nagyon magukra maradtak... A tennivalókat nem előre tervezten, inkább ahogy az élet hozta elénk, úgy valószínűsíthető, de tény, hogy erre az érdekképviseletre, védelemre szükségünk volt és van, és lesz is belátható ideig. Nem engedhetjük meg, hogy most is a kulturális költségvetésből a maradék maradványa jusson a közgyűjteményeknek, a könyvtáraknak. Tudjuk, hogy nehéz gazdasági helyzetben vagyunk, de egy-egy könyvtár akár rövid időre történő elnyomóritása, ésszerűtlen takarékoskodásra kényszerítése beláthatatlan hiányt, mulasztást jelent a könyvtári szolgálat teljesítésében.

Az elmúlt időszakban megszületett a Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) és a Kamara A magyar könyvtárügy legfontosabb stratégiai feladatairól szóló állásfoglalása, amelyet a művelődési és közoktatási miniszter, a belügyminiszter, a pénzügyminiszter, valamint a szaksajtó is megkapott. Közös állásfoglalás született a könyvtárellátás érdekében is a Könyvtárellátó önállósítására és részvénytársaságként történő működtetésére. A Kamara nemcsak kezdeményezte az átalakítás iránti intézkedést, hanem a megvalósításban is tevékeny részt kíván venni.

A megyei és városi könyvtárak fenntartása és működtetése, a helyi és országos érdekek érvényesítése érdekében a Kamara együttműködését és érdekképviseleti segítségét ajánlotta fel a megyei önkormányzatok elnökeinek és a városok polgármestereinek is. Voltak, akik megköszönték a szakmai segítő szándékot, és éltek is vele."

Beszámolóját így fejezte be:

"Néhány dolgot javasolnék a jövő munkáját illetően, ami eddigi teendőink, tapasztalataink nyomán fogalmazódott meg bennem:

1. Meg kell teremteni a Kamarán belül a nagyközségi és községi könyvtárak, a főhivatású könyvtárosokkal dolgozó helyi intézmények érdekképviseletét. Lehetővé kell tenni számukra is egy kamarai tagozatba szerveződésüket, fele vagy negyede tagsági díj fejében.

2. A Kamara sürgősen vegye fel a kapcsolatot a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége és más ágazati szakszervezetek központjaival, a munkahelyi és a szakszervezeti központi könyvtárak helyzetét, további fennmaradását, illetve átalakítását illetően. Meg kell állítani a szakszervezeti könyvtári vagyon széthordását.
3. A magyar könyvtárügy és a könyvtárosok szakmai, intézményi érdekeinek érvényesítése céljából szoros munkakapcsolat, közös cselekvés alakuljon ki az MKE és a Kamara között. Dolgozzuk ki külön-külön, majd egyeztetve a magyar könyvtári szervezet munka- és feladatmegosztásának, a könyvtári szolgálat megvalósításának intézményi, szervezeti és munkavégzési kereteit. Ebből kiindulva készítsük el a könyvtári törvény tervezetét még az év végéig.
4. A Kamara alakítsa ki kölcsönös tájékoztatási szinten munkakapcsolatot a könyvtárosokat mint munkavállalókat képviselő szakszervezetekkel.
5. Az ötödik Országos Könyvtárügyi Konferenciát tartsuk meg a jövő év tavaszán. Ezt is az MKE-vel közösen készítsük elő, és együtt vagy külön is fogalmazzuk meg a tárgyalandó témákat.
6. A Kamara tegyen meg mindent, hogy az intézmények, a könyvtári rendszer érdekében hozott intézkedéseit a tagok széleskörűen és demokratikusan alakítsák ki, és e terveket, állásfoglalásokat, a szakmán kívül az ország kulturális kormánya, kulturális szervezetei és a népesség is megismerje. Nagyobb nyilvánosságot kell adnunk a könyvtárügy érdekeinek és tennivalóinak is."

A közgyűlés az alapszabály-tervezetet a beérkezett módosítások megvitatása után egyhangúan elfogadta. Ezután került sor az elnökválasztásra, melynek során a Könyvtári és Informatikai Kamara Zalainé Kovács Évát, a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Központi Könyvtárának igazgatóját elnökénekké megválasztotta.

Zalainé Kovács Éva
(Könyvtári és Informatikai Kamara)

IFABO '91 Budapest

A Budapesten először megrendezett IFABO (*Internationale Fachausstellung für Bürotechnik*), az immár hagyományos bécsi IFABO kistestvére, első alkalommal teremtette meg hazánkban a nagy számítás-, távközlés- és irodatechnikai vásárok, a CEBIT, a SYSTEMS, az ORGATECHNIK, a SICOB stb. légkörét és hangulatát. A budapesti IFABO kiállítóinak száma ugyan elmaradt a CEBIT kiállítóinak számától – ezért áttekinthetőbb is volt –, de a kínálat keresztmetszete, a bemutatott áruk spektruma megközelítette a nyugati példákat. Így, mint cseppben a tenger, a budapesti kiállítás is már jól tükrözte a fejlődési irányzatokat.

A Hungexpo mindenképpen helyesen járt el, hogy e vásár megszervezésében a Wiener Messe AG-val társult, és ezáltal hasznosította a bécsi vállalat szervezési és rendezési tapasztalatait.

A budapesti IFABO – nevével némileg ellentétben – elsősorban számítástechnikai, másodsorban távközlési kiállítás volt, és csak harmadsorban tükrözte az irodatechnika korszerű irányzatait.

A számítástechnikára, illetve a kiállítás témáját adó személyi számítógépekre és környezetükre jellemző a mind kisebb méret és súly, a mind gyorsabb működés, a növekvő teljesítmény, feldolgozó- és tárolókapacitás, az egyre emberbarátabb, egyre egy-

szűrűbb kezelőrendszerek megjelenése, a mind sokoldalúbb felhasználás, a hálózatba kapcsolhatóság és végül, de nem utolsósorban a csökkenő ár.

A kiállításon gazdag választékkal szerepeltek a laptop PC-k, amelyeket eredetileg arra terveztek, hogy az úton lévő üzletembereknek és az otthon is dolgozó szakembereknek ne kelljen megszakítaniuk munkájukat. Mivel e PC-k kapacitása már-már megegyezik az átlagos PC-kével (20 MB operatív tár, 120 MB háttértár), egyre inkább használják őket telepített irodákban is.

Az IFABO az egyre nagyobb tudású zsebszámítógépek, elektronikus noteszok terebélyesedő családját ugyancsak bemutatta. A fejlettebb elektronikus noteszok ma már nemcsak határidő- vagy telefonszám-nyilvántartásra alkalmasak, hanem például szövegszerkesztésre is. A velük végzett műveletek áttölthetők PC-kbe, illetve nyomtatók segítségével kinyomtathatók.

A gazdasági életben, a vállalatok versenyképességében döntő szerepet játszik az idő, a gyors reakcióképesség, amit a vállalati számítógéphálózatok, a LAN-ok kialakítása, azaz a PC-k hálózatba szervezése nagyban elősegít. Az IFABO bemutatta a LAN-ba szervezés korszerű lehetőségeit és a hozzájuk tartozó szoftvereket is. A hálózatba kapcsolt személyi számítógépek a vállalati adatállomány gyors, hatékony, áttekinthető hozzáférhetővé tételén túlmenően a távközlési vonalak igénybevétele révén egyre inkább információlekérdező eszközökké, a nagy adatbankok termináljaivá válnak.

A szoftverek közül a mindinkább tökéletesedő szöveg- és kiadványszerkesztő rendszerek ragadták meg a látogatók figyelmét. Több cég mutatott be képfeldolgozó és archiváló rendszereket is.

A távközléstechnika elsősorban korszerű telefon- és telefaxberendezésekkel képviseltette magát. Több cég mutatott be mobil telefonokat, sőt telefaxot, bár a kiállítás nem tükrözte kellőképpen, hogy a mobil távközlés ma a híradástechnika leggyorsabban fejlődő ága. Ennek az lehet az oka, hogy Magyarországon egyelőre csak csírájában van meg az a celluláris rádiótelefon-adóhálózat, amely kapcsolatot teremt a mobil telefonkészülékek, valamint a nyilvános és nemzetközi telefonhálózat között. E rendszer kiépítését hátráltatja az is, hogy még nemzetközileg

sem alakult ki e tekintetben egységes megoldás és szabvány.

Faxokból szintén bő volt a választék. Mindaddig azonban, amíg nem valósul meg a valódi elektronikus posta, a PC-ket országos hálózatba bekapcsoló Integrált Szolgáltatásokat Nyújtó Digitális Hálózat (ISDN), addig a telefaxok, esetenként a PC-kkel kombinált telefaxok maradnak a gyors levélváltás legfontosabb eszközei.

Az irodai eszközök és berendezések területét továbbra is a gyorsmásolók, a "xeroxok" uralták. Több cég színes változatokat mutatott be.

A gyorsmásolók kínálatában jelent meg az új, ha nem is vadonatúj RISOGRAFIA (japánul: riso = ideális). Ez átmenet a xeroxeljárás és az ofszetnyomatás között. E berendezések a xeroxeljáráshoz hasonlóan önmaguk készítik el az ún. mesterfóliát (felettebb gyorsan), amelyről azután tetszőleges papírra percnként 130 másolat készíthető – akár többszínű nyomással. A mesterfólia szerkeszthető, tördelhető, kicsinyíthető vagy nagyítható, sőt jó minőségű raszteres fotók helyezhetők el rajta. Az eljárás gyors, produktív és olcsó.

A világszerte robbanásszerűen terjedő CD-ROM sem maradt ki a szemléből. Itt hirdették meg először a CD-ROM-ok hazai készítésének és sokszorosításának lehetőségét. CD-ROM-on megjelenő szolgáltatást, CD-ROM-on olvasót, lekérdező rendszert egyaránt bőségesen lehetett látni. Kiállítottak egy 5,24 colos átirható optikai adattárolót is (TMO), amelynek tárolókapacitása oldalanként 325 Mb-át.

A PC-s visszakeresési lehetőséggel és távmásolhatósággal kombinált mikrofilmrendszerek arra engednek következtetni, hogy a már többször eltemetett mikrofilmtechnika sem halt meg egészen.

Végül a budapesti kiállításról nem hiányoztak a nagy külföldi kiállítások állandó szereplői, a levélkezelő, PC-vezérléssel címező, bérmentesítő, levélbontó stb. készülékek és rendszerek sem.

A budapesti IFABO egyértelműen jelezte, hogy feltartóztatlanul közeledik az elektronikus információkérés kora, s e tekintetben Magyarország sem marad "kor-szerűtlen".

Reich György
(Ipari Informatikai Vállalat)

A FID hírel

A FID Tanácsa 1991. április 15–16-án tartotta szokásos tavaszi ülését. Az ülésen két magyar résztvevő volt, Földi Tamás, a Tanács tagja és Vásárhelyi Pál, a FID összekötője az ENSZ-szervezetekkel és a marketingcsoport elnöke.

Új stratégiai terv

Ritva Launo elnökszeny új stratégiai terv vázlatát terjesztette a Tanács elé.